787.

787

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Kyrkovärdem Esaias Blom-
quist Brobyholm Skär-
stads sn, Vista hd, Jönköpings
län är född inom socknen
år 1866. Han är en kynner-
ligen förnöjsam och kynpa-
thisk människa och en god
berättare.

(OKS)

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Häxkunnla.

De sa', att det var farligt att gå över en sån där bro, där en häxt hade kunnat, så som vi voro, när jag var barn, att hoppa över. Men vi var inte så värst rädda för att komma i dem.

J. 3

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Offerkälla.

Det finns ju en offer-
källa uppe på Vitakullen, där
de brukade offra pengar och
sånt. Men det har knappe
mest varit på skoj i senare
tid.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Upt. av Ruth Söderberg

Bör. av Hans Blomqvist

Skerva.

En att bota skerva
håll de barnungen över en
öppen grav.

Ha pén had de en
kalla uppe i Vireda eller Lom-
maryd, där de brukade resa
med bara, som had skerva.

Skärstads sn, Sm.
Uppt. av Bengt Fröberg

787

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

5. 5

Jaudar.

De voro oberidade
och kalades bedrägare och
vädren.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Fr. Smålands
Kl. Vists
fr. Skåne
upptecknad 1918

Upptecknad av
Joh. G. Blomkvist

Julen.

Där hade de aldrig några julgranar. I min barndom hörde de aldrig någon, men numera har den kommit alldeles. Det var herrskapen i socknen som började och det var väl på 30-40-talet.

Mina bröder berättade, att julgnost skulle

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

brinna under julnatten och
att den skulden Kristusen föd-
de på delade sig lågan i två
lågor. – Men när par och mor
blev sjuka, så skulle mor ta
fram en laga i ordning julgröt
på julaftonskvällen, men de så
har att så't skeroch ville
han inte vara med om. De sjöt
sig midsommardagen 1857.

Lilla jul var Kyndelsmässo-
dagen. Det var den 2 febru-
ari.

8.

8

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Fjorton dag Kunt
dansa vi jii Leu slut.

Nr 7

9. 9

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Det som går igen.

Det var när prestman Hamilton var död. Då var en person, som levat än och hans systrar uppe på kyrkogården en kväll. Som de gick där, gick de se prestman komma, och de till att springa för brinnande livet.

Sm. Landsm. Vista Skårstad upps. 1928

787 Upps. Berättelser 9 - 10. 10

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV

Lars Lasses Blomqvist Bergbyheden

Fäjungfrur.

Kryeke-Johan i Gatan hadd varit uppe i Karlskrona en gång. När han skulle hem gick han förbi Brygta-pölen, och då fick han se spö vackra flickor stiga upp ur pölen, så gubben han fick bråtta hem. Men det borde ha varit en lärdom för honom, för hans käring Ingrid, var så full och ausskräulig att de kallade henne "Busen".

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Malmsten.

Det ligger en Malmsten i Peters Larssons hela ett skycke uppanför Ekelunds. Var gång han går förbi kyrkklockarna ringa, vänder han sig. Men han går ju inte så opta något, så han vänder sig la heller aldrig.

15 13

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Klädedräkten.

Jag kommer bara ihåg
tre gubbar, som hade knäbyxor.
det var byxor av skinn. De
hade korta jackor, så byxor-
na och den knappt räckte
ihop.

En hade de långa vita
fårskinnspälsar. Nä när de
var nya, så var de rik-
ligt snygga. Men när de

gick till kyrka på söndagarna
så hade de kyrkrocken utan-
på pälsen, för de tyckte att
de inte kunde komma bara i
en skinnpälo till kyrkan.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

19
19

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Till vår.

Beck och kalg kvinäcken
ihop och ha's på vad kål som
helst.

22

22

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Julbeggingen.

Kreaturen fick en kaka av julabrödet innan de släpptes ut. Nej jag vet inte, vad det skulle vara för men det var väl för att de skulle trivas, tänker jag. —

Nej ont de förorsakade den på något särskilt ställe eller särskilt sätt, det vet jag inte heller.

23.

23

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Läkaka.

Jag hörde berätta om att
det var till de plågade kreatu-
ren vall som de gnide av pila-
brödet. Att de hade det till på-
minnen, har jag aldrig hört ta-
las om.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Midsommarstång

Det var meningen att gånga i "jordonen" att de hade midsommarstånger. Och det hade de överallt i byarna — ja, kanske i var by jämnas — stänkring. Jag kan inte beskriva den så säkert att det är lätt att anteckna det men det var med bränstång och kransar i i ändarna på den. Ibland hade de t.o.m. en krona där istället för kransen. Men den hörde

787 LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV

25.

25

Midsommarsång.

(Forts.)

ju dansen upp, när det blev
väckelse i socknen och då jär-
svarn ju midsommarsångerna
också, ja de hade ju ome till
att dansa ikring bara.

Vere på dyrkäo vårt det i
sig långat, så det ä väl inte
mer än 10-15 år sen de hade
den sista sången där. Ute i byar-
na skulle det väl pesast va
70-talet.

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV

26

1/

Lekstugefritt.

Där efter midsommar hade alla kjänare fritt jän, jn då hade de midsommarslekstuga. Det kallades lekstugefritt. Men när sen väckelsen kom till Skärstad på 50-talet, och lekstu gerna kom bort, höll de alltid missionsauktion åv den i stället. Så det "missionshusafritt" som ungdomen har nu på tiden jn att gå på paketauktionen i missionshuset än bara ett ars efter

Lekdugefritt 787 LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV 27
(Forts.) 27
gamla lekdugorna.

Ja, jag kan inte säga säkert när väckelsen började här, men det var åtminstone på 50-talet. Året innan jag föddes, 1865 skulle det byggas missionshuset vid landsvägen. Och då hade det slått upp i tillägg åtminstone en 7-8 år innan, så vi fick väl det första missionshuset här allaredan 1857-58 tänker jag. Innan dess fick de ifrån en bränneri nere i Krakarp. Det var en där, som hette Svens som blev frireude, och inte ville hålla på med och bränna längre utan

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV

28.

28

Lekelugeprick (Frts.)

skänkte sitt bränneri till ett missionshus istället. Och de som de var det där och bygde upp det. Tillbaka istället.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

29.

29

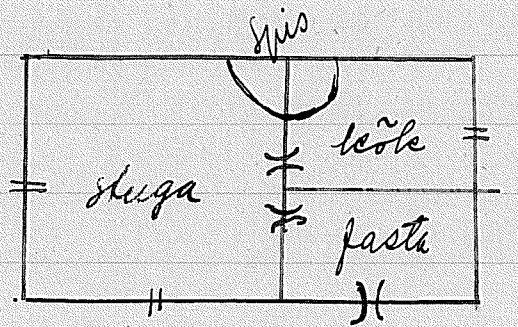
Den Dålige

Var fädd jä bi' mycket
och mer. Det var bara bibel
och psalmbok och kyrkeklockor
och prickade kors, som kan var
jäskränd jä.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

80
30

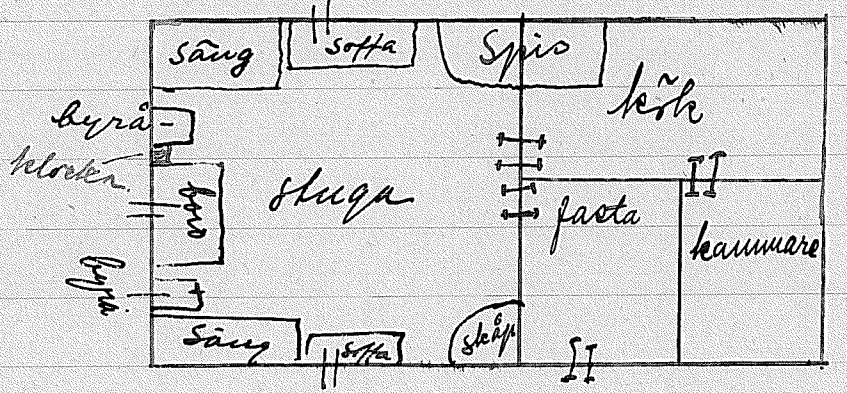
En bondestuga.

X = dörr
= fönster.

31
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Bondstuga.

II = dörr
II = fönster.

Sådana stugor hade de ofta. En bänk knappa pick upp ifrån fasta, men i övrigt

Brts.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Bondstuga (forts.)

men både de vanligen inga eldstäder, utan det var kallrum. I bönstugan hade de postiv. Vändepapperna hade de i "bisån". Klockan var anlingen en klockhäkta eller en "äppelkvistare".

J3
33

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Drakar.

Det är ett stålle uppe i skogen i Barkorp, som heter Drakabo, och det är väl uppkallat efter Draken.

Småland
Vista Hd.
Skärsteds sn.
år 1928

787

Uppt. Bengt Söderberg
Jan. Elias Blomqvist
Ekeby Prästgård

34.
34

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Jarrsoˊa.

De pàstàd, att de hadde sett en hurnuddàs, so hàrnere under broˊa, och det var väl en päu de kallade Jarrsoˊa, och som de brukade se, när de gick midsommarsgången kan jäg tro.